

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.20
 za Nemčijo ololetno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo ololetno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostopna potpisnica (72 mm široka in 3 mm visoka ali oje prostor)
 za enkrat po 20 v
 za dva- in večkrat . . . 15.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostopna potpisnica po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenoma nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Hrvatje iz Bosne in Hercegovine pri cesarju. - Hudi boji na Primorskem in ob koroški meji. - Brezuspješni ruski napadi.

Cesar Bosni in Hercegovini.

Dunaj, 28. marca. (K. u.) Ob 11. uri dopoldne je sprejel cesar v Schönbrunu poklonitev deputacije pod vodstvom deželnega načelnika Bosne in Hercegovine generala Sarkotiča, ki je štela 44 oseb. V deputaciji so bili med drugimi: pomožni škof sarajevski dr. Sarič, mostarski škof, banjaluški škof, frančiškanska provincijala iz Sarajeva in Mostarja, apostolski upravitelj grških katolikov v Sarajevu, srbsko-ortodoksn metropolit iz Sarajeva, Tuzle in Mostarja, reisul-ulema sarajevski, več muftijev, evangelski župnik v Sarajevu, višji rabinec v Sarajevu, nekaj posestnikov, zastopniki odvetništva in zdravništva, predsednik trgovske zbornice v Sarajevu in več županov. Sarajevski nadškof dr. Stadler se vsled bolezni ni mogel udeležiti.

Ko je prišel cesar v sprejemno dvorano, so ga člani deputacije pozdravili z burnimi živjajo-klici, nakar je deželni načelnik general Sarkotič nagovoril Njegovo Veličanstvo sledeče: »Vaše Veličanstvo, najmilostljivejši cesar, kralj in gospod! Čustva zveste vdanosti in najglobočjega spoštovanja so v narodu Bosne in Hercegovine vzniknili iskreno željo, da sme svojo neomajljivo vdanost in hvaležnost do prevzvišene osebe Vašega Veličanstva kakor tudi do najvišje cesarske hiše izraziti pred najvišjim prestolom. Z vedno očetovsko ljubeznijo in naklonjenostjo je blagovolilo Vaše Veličanstvo izpolniti to srčno željo naroda in pod mojim vodstvom došlim zastopnikom dežel Bosne in Hercegovine — za vedno podaniki habsburške vladarske hiše — podelilo milost, da sme pred Vaše Veličanstvo. Zaman se je polzkušalo pod žezlom Vašega Veličanstva mirnemu delu izročeno ljudstvo Bosne in Hercegovine iztrgati iz zveze monarhije. Sinovi teh dežel nosijo danes habsburške zastave zmagoslavno v sovražno ozemlje in z veselim srcem žrtvujeta Bosna in Hercegovina na oltar velike skupne domovine. Med tem ko sinovi slede zapriseženi dolžnosti, se zbirajo tu njih očetje

ponosno in hvaležnega srca pred prestolom Vašega Veličanstva, da po meni izrazi najneomajljivejšo zvestobo in vnovič vdano prosi za očetovsko naklonjenost in milost Vašega Veličanstva. Njegovo Veličanstvo, naš milostni cesar in kralj Franc Jožef I. Živijo!

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je blagovolilo odgovoriti na nagovor deželnega načelnika tako-le:

Z veseljem vidim zastopnike Bosne in Hercegovine okoli Sebe zbrane in ginjenega srca sprejemem izraze njih zvestobe in udanosti. S podedovanim junaštvom so sinovi obeh teh dežel sledili Mojemu klicu k obrambi domovine in so z nikdar omajljivo zvestobo zmagoslavno ponesli moje zastave sovražniku nasproti. Nepremagljive v obrambi, nezadržljive v naskoku so se Moje vrle bosansko-hercegovinske čete kot najmlajši del moje armade pridobile pravico do Moje očetovske zahvale, ki jim bo za vedno zagotovljena. Požrtvovalno in vedno pripravljen na pomoč stoji za v vojski borečimi se vojaki ves zvest narod Bosne in Hercegovine, kojega vztrajno prenašane vojne bolečine omiliti in ozdraviti bo najplemenitejša naloga uprave. Skupne skrbi, boji in zmage so v teh letih vojske še bolj trdo zvezale vse Moje narode in narod vaše lepe in ponosne domovine, katere obisk je moj dragocen spomin, nerazvezljivo priklopilo Meni in Moji hiši. V trdnem zaupanju do vsemogočnega Boga upam na skupno in plodovito delo bodočih mirnih let in sporočam zvestemu narodu Bosne in Hercegovine Svoj očetovski pozdrav in zahvalo za poklonitev, ki veseli Moje srce.

Člani deputacije so nato priredili Njegovemu Veličanstvu navdušene ovacije. Njegovo Veličanstvo je nato posamezne člane deputacije odlikovalo z nagovori. Ko je Njegovo Veličanstvo zapustilo sprejemno dvorano, so se ponovile navdušene ovacije vseh članov poklonitve.

Dunaj, 29. marca. (Kor. ur.) »Neue Freie Presse« objavlja izkaze več članov bosansko-hercegovskega poklonilnega odposlanstva, ki ga je sprejel več-

raj cesar. Vsi gospodje so izjavili, da je bil cesar, ki izvrstno izgleda, očitno vesel deputacije. Nasproti sarajevskemu metropolitu Evgenu Leticu je cesar izjavil, da je prepričan o zmagovitem koncu vojske zveznih osrednjih velesil. Cesar se je razgovarjal skoraj ¼ ure z najodličnejšimi člani odposlanštva in se je zelo zanimal in izpraševal o razmerah Bosne in Hercegovine.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. marca. Uradno se razglša: Boji pri goriškem mostišču se nadaljujejo. Živahno sta pričeli streljati obe artilleriji tudi v odseku Dobrovske visoke planote. Italijani so poizkušali napadati na severnem robu gore Sv. Mihaela in pri Sv. Martinu. Vzhodno od Selc se boj še nadaljuje.

Vsi sovražni napadi so se izjalovili tudi v odseku Plöcken. Pred bojno črto hrabrega koroškega lovškega bataljona št. 8 leži 500 mrtvih Italijanov.

Boj s topovi na tirolski bojni črti je bil živahnejši kakor navadno le v Judikarji.

Ker se je dognal živahnejši železniški promet na Benečanskem v smeri proti bojni črti ob Soči, so metali naši letalci bombe na nekatere objekte tamošnjih železnic.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

26. m a r c a. Trajno slabo vreme je preprečilo tudi večeraj delovanje topov v višje ležečih odsekih bojišča. Nekoliko važni topniški boji so se izvajali kljub temu ob srednji Soči med Tolminom in Gorico, na kraški visoki planoti in proti sovražnim baterijam blizu Devina. Naša pehota je intenzivno nadaljevala utrjevalna dela in je v obrambi megle vdrla na več točkah v črto sovražnika, kjer je povzročila z bombami veliko škodo.

Boji pri goriškem mostišču.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo vojni poročevalci 27. t. m.: Na celi bojni

črti od južnega Tirolskega do Jadranskega morja se pričenjajo razvijati ljuti boji.

Na Tirolskem

je pričelo obstreljevati italijansko topništvo avstrijska opirališča in utrdbe, ne da bi povzročilo znatno škodo. C. in kr. baterije so krepko odgovarjale.

Na koroški bojni črti

je nastopil sovražnik z močnejšimi silami, da zopet osvoji postojanke, ki so mu jih vzele naše čete na prelazu Plöcken. Italijani pa tu niso mogli zopet pridobiti na prostoru. Strmine prelaza Plöcken pokrivajo nešteti laški mrliči, ki so jih pokosile naše strojnice, metalci min in šrapnelni ogenj na njih krilo. Bojevali so se celo noč.

Pri goriškem mostišču

izganjajo naše čete sovražnika iz preved blizu ležečih naprej potisnjenih opirališč in so dosegle zopet uspeh, ki se nikakor ne izčrpa s številom ujetih sovražnikov — nad 500. Pričele so se te ofenzivne delne operacije, da so naši zopet osvojili pobočje Oslavja, ki se drži severne višine pri Podgori, ki ga je bil zasedel sovražnik po razdiralnem bobnečem ognju. Italijani so izgubili pri zopetni osvojitvi te postojanke po naših četah več sto mrtvih in 1200 ujetnikov.

Ko se je tako izjalovil njih poizkus, da obidejo s severa Podgoro, ki takorekoč tvori zapiralno utrdbo Gorice, so se približali s svojimi baterijami goriškemu mostišču, da obstreljujejo z južnega kriča naša zadaj ležeča bivališča in zveze, posebno pa zgornji most čez Sočo. Natanko merjeni ogenj c. in kr. topništva je pa onemogočil boj naprej potisnjenim italijanskim baterijam, nakar so obstreljevale naše baterije celo sovražno postojanko v obliki polkroga od južnega roba Podgore čez kolodvorsko postajo Ločnik do desnega brega Soče.

Temu sunku v odprti dolini je sledil zdaj zopet krepak sunek na severnem robu Podgore. Tam vodi druga cesta, ki loči globoko zarezano kamnito sofsko Oslavje od gorskega grebena. C. in kr. čete so osvojile tam z naskokom celo sovražno postojanko odseka. Gorica je Italijanom zopet za dober kos zemlje oddaljena.

LISTEK.

Strujarstvo.

Kada izide nova številka »Dom in Sveta«, se slišijo o njem zelo različne sodbe. Gospod Peter prereže novi zvezek, ga prelista in prebere, se zadovoljno nasmehne in pravi: »Vse zanič. Saj drugače biti ne more!« Mladina list željno čaka, in ko pride, ga natanko prebere in pravi: »Kaj je to, kar v tem gozdu šumi? Kaj mi govore ti mnogoteri glasovi? Zdi se mi, da mi hočejo nekaj važnega povedati.« Politik ne utegne vsega prebrati, pa notranji čut mu pravi: »Ti polizobraženci, ki pišete v »Dom in Svet«, cikajo na liberalizem, če niso celo mladini?« Dominsvetovci sami pregledajo list od prve strani do zadnje, ga še enkrat obrnejo od zadnje do prve in pravijo: »Je; saj je nekaj, pa je komaj približno tisto, kar bi hoteli. Saj je res, da je v našem listu mnogo resnega umetniškega stremjenja, mnogo erudicije, poštenih sodb, da nas ni treba biti sram pred nikomer, niti doma, niti v svetu, niti pred Bogom, ki nam vidi v srce, niti pred ljudmi, ki sodijo naša dejanja — pa mi smo mislili še vse drugače!« Dom in Svet naj bi bil — ne vem kako — izraz vsega dobrega in pametnega, kar je v nas, glasilo vsega

nepovedanega, kar nam živi v srcu in si ne upa na dan, razločen odmev naših tihih upov in bojazni, slovenskega življenja izraz in kritika. Naš list naj bi bil dom vseh tistih misli, ki jih ne marajo nikjer, ker so v nasprotju z ustaljenimi programi in dogmatično veljavimi lažmi, naj bi vedno in vedno klical ljudem, ki so se zapletli v vse te mnogotere zmede življenja, da je le v evangeliju vsa resnica. Zakaj bi sicer pisali?« Urednik pazno posluša vse te glasove, ne prezira nobenega, ne prijateljskega, ne sovražnega, se veseli dobrega in si huje očita vse pomanjkljivosti, nego bi jih mogel očitati najstrožji kritik, vsakega skuša razumeti, se nikomur ne laska ter upa. Edina resna ovira za list se mu zdi predsodek, ki ga imajo mnogi bralci, da je »Dom in Svet« le glasilo neke struje, slovsstvene in umetnostne, zagovornice neke parole in glasnik majhne družbe »literatov«, ki se bojujejo za nov program in priznanje, tako kot so se svojčas ljudje bojevali za besede impresionizem, realizem, simbolizem ali kaj podobnega.

V resnici ni »Dom in Svet« nič tako zoprno, kakor ti razni slovsstveni in umetnostni programi, ki jih čas hitro rodi in še hitreje konča; on ne misli, da je že kaj storil, če je samo »modern«, kakor mu nekateri podtikajo, dasi seveda ne more biti drugačen, nego modern, to se pravi, sodoben. V lanskem letniku je to jasno povedal, ko je pisal: »Dom in Svet« ne so-

vraži ničesar tako odkritosrčno in živahno, kakor sovraži blede, brezkrvno literatstvo, to sramoto med rokodelstvi, ki prodaja prazen videz za drag denar in goljufivo ponuja izdelek spretno roke namesto dela mislečega duha. Ljudi, ki niso spoznali, da se jim je Lepota razodela na nov način, in ki jih ne sili notranja moč, da svoja spoznanja svetu razodenejo; dalje ljudi, ki niso sprevideli, da imajo svetu kaj važnega, koristnega in potrebnega povedati; z eno besedo, ljudi, ki ne žele toliko misliti, kolikor pisati, pisati za vsako ceno ter karkoli in kamorkoli, takih ljudi se bo »Dom in Svet« vedno z vso nevljudnostjo branil in obranil.« To niso samo besede, dejanja kažejo isto stremjenje. Vzemite si toliko časa, da preberete prvo dvojno številko letošnjega »Dom in Sveta«, in boste videli, da ni bilo naše slovsstvo še nikoli v tako tesnem stiku z življenjem kakor je sedaj, da ni bilo še nikoli tako malo abstraktno in akademično, tako malo »kavarniško«. Dominsvetovci so zelo različni, eden teži domov, drugi v svet, marsikaterega oblika je težka, »nerazumljiva«, asocijalna, toda v resnici se vsi bore z živim življenjem; kakor je njih delo brez tendence, tako zelo je obenem aktualno in nič ne pretiravam, če pravim, da je v marsikateri njihovi črtici več vsebine, nego v nekaterih naših realističnih romanih.

Ne, to ni strujarstvo, to niso motni teoremi razgretih glav, to niso puhle do-

mišljije ničemurnikov, temuč pošteno delo pošteno mislečih ljudi!

Če kljub temu velika večina naše inteligence živi, kakor bi slovsstva ne bilo na svetu, so vzroki drugod. Z veliko jasnostjo se mi je razodel eden teh vzrokov, ko sem v članku dr. Ušeničnika »Umetnost pa npravna odgovornost«, ki je pazljivega branja vreden, naletel na stavek: »Največ zanimanja in povprečno največ časa za leposlovje imajo res le napol dorasli mladeniči in mladenke.« O velikih narodih z razvito, diferencirano kulturo to ne more veljati, toda pri nas je dejstvo, da imajo največ »zanimanja« za leposlovje dečki in deklice, ki bi morali brati, če bi imeli dobro vzgojo, Jules Vernea, Scotta, Silvia Pellica, Andersena, Hoffmanna, Ido Hahn-Hahn, in da so ti dečki in deklice naši sodniki, ker drugih ni. Kako je to mogoče? Vzroki ne morejo biti v naravi stvari; naj je drugod še dandanes drugače in nikakor si ne moremo misliti o Sofoklu ali Tolstemu ali Shakespeareju ali Ibsenu ali Danteju, da ga v prvi vrsti bere nedorusla mladina — vsi so imeli povedati stvari, ki morajo, morajo zanimati zlasti odrasle ljudi. Kako pa bi moglo zanimati odraslega človeka, kaj piše na pr. Fran Govekar? Ne morem si lahko misliti kulturnega človeka, ki bi ne čutil potrebe, brati Dostojevskega, in mislim, da njegovemu srcu in umu manjka nekaj važnega, če ga ni bral. Kaj pa bi mu manjkalo, če ni bral Kersnika? Značilno je, da ga odra-

Odstavljeni laški generali.

Lugano. Odstavljena sta general-majorja Schiffl in Carbone. Umrli je konteradmiral baron Novellis.

Plače naših vojnih ujetnikov v Italiji in italijanskih v Avstriji.

Dunaj, 29. marca. (Kor. ur.) Avstrijska in italijanska vlada sta sklenili s sodelovanjem društev »Rdečega križa« dogovor o določitvi gaž ujetim častnikom, praporščakom in kadetom kakor tudi glede na dne moštva. Po tem dogovoru, ki se uveljavi 1. aprila l. l., dobe naši ujeti častniki v Italiji višjo gažo kakor dozdaj, praporščaki in kadeti gažo poročnikov in moštvo dno po šaržah. Nastop avstrijske vlade v tej zadevi gotovo olajša usodo naših vojnih ujetnikov in ga hvaležno pozdravi. Žal, da ni bilo mogoče skleniti dogovora o izplačilu dno moštva tudi z rusko vlado.

Dve laški ladji se potopili.

Milan, 29. marca. (Kor. ur.) Tukajšnji listi poročajo, da sta se potopili italijanski ladji »Fiora« ob adžirski obali in »Manuetto«.

Italija ne igra odkrite igre.

Lugano. Kljub navdušeni pisavi laškega časopisja o sprejemu Salandre v Parizu in o menjajočih se napitnicah se le sodi, da še ne igrajo v Parizu odkrite igre glede na konkretna zagotovila in razširjenja bojne črte. Lahki so zadovoljni, ker so prišli v Pariz Grey, Kitchener in Lloyd George, ki so bolj naklonjeni Italijanom kakor Churchill, Runciman in Mac Kenna. »Secolo« opominja Salandro resno, naj v Parizu odneha zaveznikom.

Koliko stane Italijo vojska.

Po računih laškega zakladnega ministra so izdali Lahi za vojsko januarja in februarja 1.505.800.000 lir.

Curia. Iz Rima: Uradno se razglasa začasen dekret, ki poviša proračun vojnega ministra v računskem letu 1915—1916 za 400 milijonov lir.

Lahi in Slovani.

Lugano. Nacionalisti pozicajo vlado, naj izjavi glede na oklice slovanskega odbora v Parizu odločno, da Italija ne priznava slovanskih zahtev glede na Jadransko morje.

Prepovedana odkritosrčnost.

Lugano. »Idea Nazionale« javlja: Vojsko sodišče 2. armadnega zbora je obsodilo dež, bramb. poročnika Cara, ki se je odlikoval ob Soči, v 15 letno ječo, ker je grajal v strelskih jarkih ponovno sposobnost višjih častnikov in ker je izjavil da bi storila Italija boljše, če bi se borila na strani osrednjih velesil.

Nevoljna Italija.

Lugano. Vladno časopisje povodom pariškega posveta zopet izjavlja, da je popolnoma izključeno, da bi pošljala Italija vojske na Francosko, ker obstaja nevarnost avstrijskega vpada v Italijo, kar bi bilo nevarno celemu sporazumu. Salandra hoče to v Parizu javno izjaviti.

Parižani in Italijani.

Genf. Pariški listi pišejo tako, kakor da pripravljajo laško javnost na neuspeh Salandre in Sonnina. »Journal des Debats« primerja zelo neprijetno, da se je mudil svojčas Cavour v Parizu dva meseca, sedanja laška ministra pa ostaneta le dva dni. »Temps« piše: cela Italija zahteva, naj se razširi vojska proti glavnemu sovražniku in upa, da Salandra tega ne prezre. Herve opozarja v »La Vic-

sel človek kaj lahko pogrša, medtem ko ga nezrela mladina bolj bere, bolj razume in bolj uživa nego Prešerna. Največkrat mora biti pisatelj slab pisatelj, da se mu to primeri... Naravnost rečeno: Koliko je v naši literaturi knjig, ki zaslužijo, da se o drasel človek peča z njimi še drugače kot samo za kratek čas?

Ne naša majhnost, marveč malenkostnost, življenjska brezpomembnost našega slovtva je vzrok, da ga je ljubila v prvi vrsti nezrela mladina in da so zreli ljudje smatrali roman le za neskladljivo zabavo.

Pa medtem se je tudi že mnogo izpremenilo. Danes je čas tak, da tisti, ki ne pozna sodobnega slovenskega slovtva, bistven del naše kulture prezira, in nič več ni res, da vé vse, kar mu je za življenje potrebno, kdor bere samo »Slovenca«. Marsikatera stran »Dom in Sveta« zasluži, da si jo zlasti odrasel človek k srcu vzame, in kar je slik, so vse take, da inteligentu govore v svojem starem, klasičnem jeziku: »Kako pa ti pravzaprav misliš o umetnosti? Ali so tvoji nazori o njej res tako neomajni?« In vendar je »Dom in Svet« šele v svojih početkih; kar bi rad storil, je neskončno več, kakor to, kar je storil. Mislim, da ga bomo morali brati, če se bomo hoteli razumeti. Še prej pa je potrebno, da se sprijaznimo z mislijo, da je slovtveno delo resno duševno delo, da ni samo lukrus in igrača. Izidor Cankar.

toire«, da so laške državnike v Parizu hladno ledeno sprejeli. Radikalno časopisje piše hladno, da je prišel Salandra v Pariz zato, da prisili Anglijo, naj dobavlja žito in premog po zmerni ceni, za kar odpošlje Italija čete v Solun.

Cadorna v Londonu.

Lugano. Londonski poročevalec »Corriere della Sera« poroča, da so se Londončani le malo zanimali za Cadorno. Njegov obisk so smatrali le, da je vrnil Kitchenerjev obisk. Kitchener je hotel prirediti Cadornu na čast veliko vojaško paradu, a ker je deževalo, je prosil Cadorna, naj se opusti parada.

Italija Nemčiji vojne ne bo napovedala.

Lugano, 27. marca. »Stampa« poroča iz avtoritativnega mesta, da je vprašanje italijanske vojne napovedi Nemčiji končno veljavno tako rešeno, da take vojne napovedi ne bo.

Vojska z Rusi.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 28. marca. Uradno se razglasa: Rusi so poizkušali po nekaterih razstrelbah v naših ovirah severno od Bojana večkrat, da vdoro v postojanko. Odbiti so vsi napadi z znatnimi izgubami za sovražnika.

Ponočni napredovalni poizkus ruskih oddelkov severovzhodno od izliva Stripe se je izjalovil že v predpolju, kjer so dobro učinkovale naše mine.

Sovražno topništvo je živahno streljalo na besarabski bojni črti in pri Oliku. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. marca. Veliki glavni stan: Rusi so iznova gnali sveže množice proti nemškim četam pri Postavem. S hrabro vztrajnostjo so kljubovale tam čete saarbrückenskega zbora vsem naskokom sovražnika. Pred Braniborci, Hanoveranci in Halčanci, ki so se borili na njih strani, se je razbil z najtežjimi izgubami za sovražnika napad, ki sta ga izvedli v mnogih valovih dve ruski diviziji.

Ista usoda je doletela tudi ponoči že obnovljeni poizkus napadalca, da zopet pridobi pri Mokrzicah izgubljena tla. Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

26. marca. V odseku Riga je obstreljevalo nemško topništvo šlok in mostišče Uexküll. V odseku Jakobovo je odbil naš ogenj nemški napad ob železniški progi Mitava. Z več drugih mest odseka se poroča o živahnem topniškem ognju. Zahodno od Dvinska so osvojile naše čete nek sovražni jarek in so ujele več Nemcev. Severozahodno od Postavega in med Naroškim in Višnjemim jezerom se ljuto bore dalje. Na ostali bojni črti do Rokitno močvirja mestoma ljuto ogenj. Južno od Kavgulovke (15 km zahodno od Derazna, 25 km severozahodno od Rovna) se je zrušil sovražni napadalni poizkus v ognju naše pehote in z minami.

Galicija. Sovražnik je napadel naše postojanke ob izlivu Stripe v Dnjester. Naš ogenj ga je odbil tudi tam.

V našem uradnem poročilu 24. objavljeno poročilo o napadu in zavzetju nemških jarkov in o ujetih 13 častnikov in 1225 nemških vojakov javlja nemško uradno poročilo: Daleč naprej potisnjeno ozko izbočenje naše bojne črte tik južno od Naroškega jezera smo umaknili nekaj sto metrov nazaj na višine Blizniki, da se izognemo ognju od vseh strani.

POLOŽAJ V VZHODNI GALICIJI IN V BUKOVINI.

Dunaj, 27. marca. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: V zadnjih ruskih uradnih poročilih se najdejo tuptam podatki o uspehih, kar bi moglo vzbuditi vtis, kakor da bi se Rusom posrečilo, posebno ob Dnjestru dalje prodreti. Pred vsem pribijemo, da Rusov ni nikjer južno od Dnjestra, izvzemši besarabske fronte od Samuszyna južno proti Bojanu, kjer je položaj ostal od srede julija 1915 neizpremenjen. Nasprotno se nahajajo v nekaterih odsekih naše postojanke severno od te reke, tako posebno severno od Zalesčikov, ki so zavarovane po močno utrjenem območju, katero sega skoro do pol pota v Tluste.

Tako se vije naša črta od omenjenega Samuszyna ob Dnjestru ali severno od reke skoro do izliva Stripe vzporedno v smeri vzhod-zahod. Od izliva Stripe leže postojanke na višinah vzhodno od te reke v severni smeri in se že pol leta niso izpremenile.

Kar se tiče točk ob Dnjestru, od katerih poročajo Rusi uspehe, se mora povdariti, da z zakopi pri Mihalcih, severozahodno od Uščječka, kjer se je tako zelo izkazal dragonski polk št. 11, ni bil noben most, marveč da so imeli le namen biti v trajnem stiku s svražnikom, tako da izguba teh ne pomenja nobene izpremembe naše črte v velikem.

Kar tiče v ruskem uradnem poročilu z dne 23. marca omenjenih krajev Latač in Hmelova, ki ležita v kotu vzhodno od Stripe in severno od Dnjestra, bodi pribito, da se nahajata med obema frontama, zato sta včasih zasedena od ruskih patrolj, včasih pa od naših, kar je za potek dogodkov brez vsakega pomena.

Smrtna kosa. Iz Bosenske Dubice poročajo, da je umrla tam 80letna Terezija Kravos, mati uradnika tržaške trgovske in obrtne zadruge. Bila je 12 let prikovana na postelj in vendar je dosegla tako visoko starost.

NA BESARABSKI BOJNI ČRTI.

Črnovice. Na posameznih točkah besarabske obmejne bojne črte blizu Dnjestra intenzivni topniški boji. Mestoma streljajo Rusi s težkimi topovi. Delovanje z minami, ni prenehalo. Zmehčana zemlja ovira, da se ne morejo približati večje množice.

Bukarešt. Iz Tulcea se poroča 25. t. m. listom: Rusi zbirajo zopet čete v južni Besarabiji. V Reni je došlo veliko pehotnih in kozaških polkov in specialnih čet. Pri Izmailu stoji veliko čet. V Bolgrad so poslali tudi Cerkeze s Kavkaza. Čet je zbranih več kakor lansko jesen. Rusko donavsko brodovje vozi vedno strelivo in živila v Izmail.

PREKINJENA RUSKA OFENZIVA.

Genf, 27. marca. Maudeau poroča pariškemu »Journalu«: Na vzhodni bojni črti je hud mraz; Rusi so morali zato odgoditi ofenzivo.

RUSI IZGUBILI OB ZADNJI OFENZIVI DVANAJST DIVIZIJ.

Frankobrod. Posebni poročevalec »Frankfurt. Ztg.« na vzhodni bojni črti poroča, da so izgubili Rusi, odkar so pričeli novo ofenzivo, skoraj 12 divizij. Za uničenje divizije so pripravljene velike rezerve, kar dokazuje, da so se Rusi na ofenzivo dobro pripravili.

CAR OBIŠČE BESARABSKO BOJNO ČRTO.

Bukarešt. V severni Besarabiji prirejajo velike priprave, ker obišče car besarabsko bojišče.

NOVI POZIVI POD OROŽJE V RUSIJI.

Bukarešt. Ruska vlada je pozvala pod orožje 1. marca v južni Besarabiji letnik 1918 in vse rezerviste, ki še niso služili pri vojakah.

RUSIJA RABI ANGLEŠKI DENAR ZA UPRAVO PERZIJE.

Amsterdam. Rusija išče v Londonu zopet posojilo 240 milijonov rubljev. Polovico potrebuje za popravo kavkaških železnic, drugo polovico pa za perzijsko upravo.

IZ RUSKE DUME.

Petrograd, 28. marca. Duma je sprejela proračun zunanjeja ministrstva. Tekom razprave je dejal Markov: Če bi se dosegla delna nevtralizacija morskih očin, bi tak dogovor ne zadovoljil ruskega ljudstva, ki potrebuje vsekako prost izhod k Sredozemskemu morju. Sazonov je odgovoril, da takega dogovora, kot ga misli Markov, ni.

Boji na zahodu.**NEMŠKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 28. marca. (K. u.) Veliki glavni stan: Živahni boji v bližini so se razvili južno od Saint Bloi ob udrtinah, ki so jih razstrelili Angleži, in ob sedanjih črtah.

O položaju na bojišču na obeh straneh Moze se ne poroča nič novega. Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

26. marca, ob 3. uri popoldne. Ponoči so zelo ljuto obstreljevali zahodno od Moze v odseku Malancourt in višino 304; pehota ni nastopala. Vzhodno od Moze noč primeroma mirna. Ponoči na 26. t. m. sta vrgla dva naša letalca 16 težkih krogel na sovražna tabora Mantillois in Monfaucou.

Pariz, 26. marca ob 11. uri popold. Zahodno od Moze ljuti topniški boj med vasjo in gozdom Malancourt. Pred našimi postojankami druge črte pehota ni delovala. Vzhodno od Moze in na Woevre od časa do časa delovanje topništva. Naše topništvo je zelo delovalo na celi bojni črti, posebno pri Grimaucourt, kjer je nek naš strel povzročil več eksplozij, in pri Hauville, kjer smo razstrelili važen dovoz. Zahodno od Pont-a-Moussona je naš strel iz nekega našega strelskega jarka, namerjen na kritje Nemcev, zažgal zalogo granat. Naši daleč noseči topovi so obstreljevali kolodvor Vigneulles in Hattonchatel. V Vogezih je delovalo naše topništvo zelo proti nemškim utrdbam v Pechtaulu. Danes jutraj je sestrelil nek naš pilot neko nemško letalo, ki je padlo tik pred našimi črtami pri Douaumontu.

27. marca ob 3. uri popoldne. V Argonih za nas ugodno izpadli boj z minami pri Fille-Morte in boji z ročnimi granatami v odseku Courte Chaussee. Zahodno od Moze noč primeroma mirna. Vzhodno od Moze neprekinjen topniški boj na bojni črti Douaumont-Vaux. Na Woevre precej ljuto obstreljevanje pri Moulainville in Chatillon; nobenega boja pehote. Na ostali bojni črti ponoči mirno.

Obroč okoli Verduna.

Bern. »Esercito Italiano« izvaja 23. t. m.: Čudijo se, ker se že bije en mesec boj za Verdun, ne da se odloči boj. Pozablja se pa, da taka mogočna trdnjava tudi z najmogočnejšimi sredstvi ne pade v enem ali v dveh mesecih. Govori se, koliko se porabi streliva in da so izgube velikanske, pozabi se pa na zgodovino obleganja Port Arturja. Govore o nemških napadih na Verdun in da so izpremenili Nemci svoj načrt, prezre se pa, da nameravajo Nemci obkoliti Verdun, da ustvarijo veliko vrzel v francoski bojni črti. Francoski vojaški kritiki se čudijo, ker ni padel Verdun v enem mesecu. Prav imajo, če mislijo na presenečenja pri belgijskih trdnjavah, a kdor sodi trezno, izprevidi, da so uvedli Nemci metodično z največje hrabrostjo in z veliko izkušnjo obleganje Verduna. Seveda je tudi obramba sijajno organizirana. Če se ji posreči, da zabrani popolno obkolitev, se lahko ponaša z velikanskim uspehom. Če se more posadka dolgo braniti, se lahko pripravi vojskovodja na bodoče napade nemške ofenzive. Svoje napore podvojujejo zavezniki v ta namen tudi na drugih bojiščih. Kot nepristranski kritiki priznavamo, da napadajo Nemci in da vedno bolj zaključujejo obroč okoli Verduna. Če se jim posreči, kar nameravajo, se ne more reči ne v enem tednu in ne v enem mesecu.

Nemški bobneči ogenj.

London. Angleški poročevalci poročajo, da so porabili Nemci pri Verdunu toliko streliva, kolikor ga izdelajo v štirih mesecih. Pripraviti se morajo na ponovitev bobnečega ognja, ker razpolaga Nemčija še s štirikrat tako močno zalogo.

Begunci iz krajev ob Mozli.

Genf. »Journal« poroča 20. t. m., da so izselile vojaške oblasti, preden so se pričeli pri Verdunu sedanji boji, 92.000 ljudi. To število je poskočilo na 121.000, ker so izpraznili mesto Verdun in vasi severno in vzhodno od Verduna.

Kako se Francozi tolažijo.

Rotterdam. »Agence Havas« poroča iz Pariza: V soboto so grmeli pri Verdunu le topovi. Ogenj topov naše druge črte upravičuje domnevo, da nameravajo Nemci pričeti svojo drugo ofenzivo. Napadi francoskega vojnega vodstva ne smejo presenetiti. Mi se moramo braniti in zadati sovražniku velike izgube, dokler ne napoči trenutek naše protiofenzive.

Trdovratne mirovne govorice v Parizu.

Barcelona. Iz Pariza: V Parizu se trdovratno govori, da se sklene meseca majnika premirje, poleti pa mir.

Francoski generali.

Haag. Iz Pariza: Zadnje dni so odslavili več francoskih generalov.

Francosko viteštvo.

Berlin. (K. u.) Wolff: V bojih na obeh straneh Moze so zaplenili sledeči povelji armadne skupine De Bazelaire:

Armadno povelje št. 102 z dne 16. marca.

Začuden sem čital v več predlogih za odlikovanje stavke, ki so se glasili: »Protiv številu pretežnem sovražniku« in podobne. Sovražnik se šteje šele, kadar leži na tleh, ne šteje se, kadar se postavi v boju. Kakor bodi tudi visoko njegovo število, se ne umakne, sovražnik se premača, ker ga hočemo premagati. Vsi poznamo trdovratnost Nemcev, ki, če so tudi obkoljeni, rabijo svoje orožje tam, kjer stoje, do smrti in vam zadajo velikokratne izgube. Francoz mora biti še trdovratnejši. Če je ta misel vsakemu popolnoma jasna, se ne popusti na bojišču nič kot strojnice, če je že njih cela posadka mrtva. Le tako izpolni vsak svojo dolžnost.

Dano v glavnem stanu 16. marca 1916.

Poveljujoči general armadne skupine de Bazelaire.

Zvestoba do smrti nemških vojakov je s tem pribita. Kako naj se postopa kljub temu s sovražnikom, ker se ne more več braniti, si drzne predpisovati isti general s posebnim navodilom 12. marca:

»Skupina De Bazelaire, generalni štab, 2. pisarna, št. 4094, glavni stan, 12. marca 1916. Posebno navodilo«

Vsak dan se dožene, da postopajo z ujetimi neumno milo in celo s trapastimi uslugami. Tako postopanje povzroči še večjo nesramnost naših sovražnikov. Izrec-

no je prepovedano, dati ujetnikom, predno ne pridejo v glavni stan skupine De Bazelaire živila, kakoršnokoli pijačo (tudi vode ne), obleko, pokrivala, odevjo ali slanine. Vsaki osebi vojaškega stanu, ki ni za to pooblaščen, je prepovedano izpraševati ujetnike ali jih nagovarjati. Ujetniki morajo nasproti podčastnikom in častnikom najmanj ravno tako korektno in udano nastopiti, kakor to zahtevajo njih lastni častniki od njih. Vsak tozadeven prestopok se mora takoj brezobzirno kaznovati. Spremljajoči podčastniki ali orožniki so osebno odgovorni, da se to izpolnjuje. Tako je francosko viteštvo! Kako sramotno nizko je padlo, dokazuje povelje.

Sedem francoskih admiralov odstavljenih.

Berlin. »Exchange Telegraph« poroča: Odstavljenih je sedem francoskih admiralov.

Pomanjkanje vojakov na Angleškem.

Monakovo. »Münchener Neueste Nachrichten« poročajo: Francoska vlada ostro zahteva, naj Anglija uvede splošno brambno dolžnost, ker sporadi novačenja v Angliji povzročajo, da še ni angleška armada izpopolnjena, kar v Franciji jako slabo vpliva. »Times« in »Manchester Guardian« napovedujeta v Mezopotamiji tak fiasko, kakršnega so doživeli pri Carigradu.

Rotterdam. Iz Londona: Vlada je izdala kraljev ukaz, ki vpokliče pod orožje 8 letnikov oženjenih.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. marca. Uradno se razglša: Nobenih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. marca. Veliki glavni stan: Vsed sovražnih zračnih napadov na našo postojanko pri jezeru Dojran je pometelo včeraj nemško letalno brodogradništvo v solunsko okolico, kjer je vrglo veliko bomb na novo pristanišče kakor tudi na tabore čet sporazuma severno od mesta. Vrhovno vojni vodstvo.

Nemški zračni napad na Solun.

Rim, 28. marca. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča iz Soluna, da je en Zeppelin in brodogradništvo nemških letal včeraj zjutraj eno uro obstreljevalo pristanišče in mesto, kakor tudi taborišče zavezniških čet. Napravljena škoda se omejuje na več žrtev med civilnim prebivalstvom.

Srbov še ne vozijo v Solun.

Atene, 27. marca. (Kor. ur.) Listi prinašajo objavo srbskega poslaništva, da so prezgodnje vse vesti, da srbske čete vozijo iz Krfa v Solun. V Solunu je sedaj samo 8000 Srbov še iz prejšnjih časov.

Iz Soluna na zahodno bojno črto.

Genf. Radikalno časopisje objavlja z debelimi črkami natisnjeno londonsko brzojavko, v kateri nasvetuje polkovnik Repington, naj prepeljejo vse topove in strelivo na zahodno bojišče. V Parizu to tolmačijo, da nameravajo zapustiti Solun.

Lahi v Vlora.

Genf. Vojni poročevalec Montaigne, ki se je mudil sredi marca v Vlora (Valona), poroča Le Journalu, da poveljuje general Piacentini štirim divizijam, ki štejejo nad 80.000 mož. Lah se boje vstaje Albancev.

Črnogorski princ Mirko obolel.

Dunaj, 29. marca. (Kor. ur.) Črnogorski princ Mirko, ki je že dalj časa bolan in je stanoval doslej v svoji vili pri Podgorici, je pred kratkim došel v Cetinje, kjer so mu zdravniki nujno nasvetovali specialista in izpremembo zraka. Kakor se čuje, se namerava princ, kakor hitro bo to dopuščalo njegovo zdravstveno stanje, podati v toplice.

Prvi bolgarski davek v osvojenem ozemlju.

Sofija, 27. marca. Bolgarsko finančno ministrstvo je sklenilo v osvojenih krajih kot prvi državni davek vpeljati davek na živino, takozvani »begliki«. Ta davek se sedaj najlažje izvde in se je pobiral že pod Turki in Srbi.

× × ×

SKULUDIS OSTANE.

Atene, 27. marca. »Südsl. Korr.« poroča. Voditelja londonskega balkanskega odbora brata Buxton potujeta preko Aten v Rumunijo. Grško časopisje, ki ni v službi entente, se razločno obrača proti tej dvojici angleških agitatorjev, ki sta po raznih krajih delala razpoloženje za entento. V zvezi s tem potovanjem so tudi govorice, da bo Skuludis odstopil in da mu bo sledil Zaimis kot predhodnik Venizelosa. Vladno glasilo »Nea Imera« zanika te vesti in pravi, da zunanji položaj zahteva, da ostane sedanja vlada.

Sporazum ugovarja proti zasedbi severnega Epirja.

Milan, 29. marca. (Kor. ur.) »Secolo« poroča iz Milana: Zastopniki sporazuma so izročili predvčerajšnjim Skuludisu spomenico, ki ponavlja v prijaznih izrazih ugovore proti grški zasedbi severnega Epira, katerega usoda se odloči na mirovnem kongresu.

Ententa se posvetuje.

Pariški posvet.

Rotterdam. »Daily Mail« poroča: Pariški posveti sporazuma so važnejši, kakor se je sodilo do zdaj. Neki zaupnik, ki je v zvezi z angleško vlado, sodi, da je mogoče, da ni izključeno tudi zavzetje stališča glede na sprejemljive mirovne predloge osrednjih vesilov.

Pariz, 27. marca. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Konferenca zaveznikov se je zbrala včeraj ob 3. uri popoldne na novo sejo. Delegati so izvolili odseke in razpravljali vprašanja, ki so se nahajala na sporedu. Zastopniki zaveznikov so zapustili ob pol 6. uri eden za drugim zunanje ministrstvo. Danes ob 10. dopoldne je zborovala nova seja. Opoldne je priredil Poincaré v Elysej zadržal delegatom na čast. Zvečer je bila pojedina v palači italijanskega veleposlanstva.

Pariz, 27. marca. (Kor. ur.) »Agence Havas«: »Matin« poroča: V včerajšnji seji dopoldne so razpravljali zastopniki zaveznikov o vojaškem položaju. Min. preds. Briand je navajal razloge za slovo glede na nazore in podjetja zaveznikov. Sledila je razprava. Zastopniki zveznih armad so izrazili svojo sodbo, nakar se je dosegel popoln sporazum glede na vodstvo operacij. Na popoldanski seji so razpravljali o načelih gospodarskega dogovora.

Pariz, 28. marca. (Kor. ur.) Posvet zaveznikov se je dopoldne nadaljeval v zunanjem ministrstvu pod vodstvom ministrskega predsednika Brianda. Ob poldesetih se je sestel odsek in ob enajstih glavni posvet. Nato je priredil predsednik Poincaré zajutrek za vse udeležence konference.

Rim, 28. marca. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča iz Pariza: Sklepi konference so seveda tajni, toda ve se, da so se odposlanci v prvi vrsti posvetovali o vojaških sredstvih, da se pride do končne zmage.

Lugano, 28. marca. (Kor. ur.) Italijanski ministri bodo jutri zapustili Pariz. Na povratku v Rim pojdejo v glavni stan poročat kralju. General Cadorna ostane v študijske namene še na francoski fronti.

Na morju.

»Empress of Midland«.

Hoek van Holland, 28. marca. (Kor. ur.) Iz Londona vozeči parnik »Gromer« je na morju našel čoln s 23 možmi, med katerimi je bil tudi kapitan 2224 tonskega parnika »Empress of Midland«, ki je zavozil na mino.

»Duiveland«.

Rotterdam, 28. marca. (Kor. ur.) Kakor poročajo iz Londona, je holandski parnik »Duiveland«, o katerega potopitvi se je že poročalo, 12 milj pred angleško obalo zadel na mino in se potopil v 7 minutah.

Dve angleški ladji potopljeni.

London, 28. marca. (K. u.) Reuter: Admiraliteta poroča, da se parnik »Tenabridge« ni potopil, kakor se je prej poročalo, marveč je bil torpediran. Ladja je bila popolnoma oborožena. Parnik »Manchester Engineer« (2813 ton) je bil potopljen. Posadka je rešena.

Američani na potopljenem parniku

»Sussex«.

Rotterdam, 29. marca. (Kor. ur.) Iz Londona: »Press Association« javlja: Rešenih je vseh 25 Američanov, ki so se vozili s parnikom »Sussex«, a po nekem drugem poročilu se je nahajalo na parniku več Američanov, kolikor jih je vpisanih. Polovico pošte je izgubljene. Neki Američan je izpovedal sodišču v Doveru, da so bili pomanjkljivi rešilni pasovi in se je pritoževal čez posadko.

Amerika in podmorska vojna.

Amsterdam, 27. marca. »Daily Telegraph« razširja brzojavko »Exchange Telegraph«, da bo ameriška vlada v petek objavila spomenico, v kateri razlaga svoje stališče glede podmorskih čolnov in tozadevnih vprašanj pomorskega prava.

Nemški državni zbor.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Podmorska vojna. — Zaupna pojasnila državnega kanclerja.

Berlin, 28. marca. (K. u.) O seji proračunske komisije izdano poročilo pravi: V proračunski komisiji državnega zbora

se je danes začelo razpravljati o proračunu zunanega urada. Še prej se je govorilo o vprašanjih, ki so v zvezi s podmorsko vojno. Poročevalec Bassermann je podal pregled onih točk, katere naj se v razpravi komisije pojasnijo. Državni kancler je v daljšem zaupnem govoru orisal politični položaj, nakar je državni tajnik mornariškega urada dal pojasnila o tehnični strani teh vprašanj. Sledil je temeljit razgovor, katerega so se udeležili govorniki vseh strank. Posvetovanja se jutri nadaljujejo.

Razdor socialnodemokratskih državnih poslancev v Nemčiji.

Berlin, 29. marca. (Kor. ur.) Strankarski odbor socialnodemokratske stranke je razpravljal v ponedeljek. Z vsemi proti 6 glasovom je sklenil oklic, ki ga objavi danes »Vorwärts«. Nastop 18 sodrugov se še enkrat ostro graja, ker lahko razbije enoten ustroj stranke; kar je zavržljivo, ker nasprotstva lahko zmedejo pristaše stranke. Nikdar še ni bila trdna sloga nemških delavskih slojev tako potrebna, kakor v sedanjem času.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 28. marca. (Kor. ur.) Glavni stan poroča: Naša obrežna artiljerija je s svojim ognjem preprečila napad ruskih podmorskih čolnov na pristanišče Cunguladak. Podmorski čolni so izgubili kakor hitro so videli, da jih zasleduje neko naše letalo. Neko naše letalo je preletelo otok Imbros in padlo z bombami prevozne ladje v pristanišču Kefalos kakor tudi 3 velike sovražne letalne lope. Vrglo je dve bombi na prevozne parnike in tri na lope, vsled česar je nastal požar.

Z ostalih front ni nobenega važnega poročila.

Angleži ne poročajo, da so zasedli Rusi Ispahan.

Haag. Angleško časopisje ne poroča, da so zasedli Rusi Ispahan, kar kaže, kako je Angležem neprijetno prodiranje Rusov v Perzijo.

Sudanski kalif.

Lugano. »Ortina« poroča: Angleži nameravajo proglasiti za sudanskega kalifa princa Tusofa.

Razna poročila.

Poojstren političen položaj med Nemčijo in Združenimi državami. (?)

Washington, 27. marca. (Kor. urad.) Reuter: Uradni krogi ne morejo prikrivati dejstva, da presoajo položaj skrajno resno radi potopa angleškega parnika »Sussex«. Iznova razpravljajo o možnosti, da se prekinejo diplomatske zveze z Nemčijo. Če se odločijo za ta resen korak, je odvisno od uspeha preiskave, ki so jo uvedli ameriški zastopniki v Evropi. Ameriškim zastopnikom je nujno naročeno, naj zberejo kolikor mogoče natančno gradivo. Sedi, da predloži predsednik Wilson zadevo, predno nastopi kongresu, ker sklepajo, da bi pomenilo prekinjenje diplomatskih zvez z Nemčijo vojsko.

Portugalska mobilizira in rekvirira

Genf. Portugalska mobilizira pehoto, rekvirira avtomobile, konje in obratna vozila.

Japonska napoveduje odpoved sporazumu.

Newyork. Dr. Ijenaga, načelnik japonskega brzojavnega urada za vzhod in zahod, poroča, da, če Anglija ne prizna Japonski prostosti glede na Kitajsko, se zveže z Nemčijo.

Japonci dobavljajo premož Angležem.

Frankobrod. »Frankf. Ztg.« poroča: Japonska dobavi angleški vladi v Egiptu 700.000 ton japonskega premoga.

Dnevne novice.

+ **Združitev staro- in mladočeške stranke.** Dunaj, 29. marca. (K. u.) Listi poročajo iz Brna: Na posvetu v Brnu, ki mu je predsedoval bivši minister Začek in katerega so se udeležili zastopniki staročeške in mladočeške stranke, so soglasno sklenili, da se združita obe stranki v korist zaželjene sloge češkega naroda.

+ **Vojni križ za civilne zasluge.** Dunaj, 29. marca. (Kor. ur.) »Wiener Ztg.« objavlja po cesarju potrjena pravila 16. avgusta 1915 ustanovljenega vojnega križa za civilne zasluge. Podelil ga bo cesar na predlog pristojnih oblasti osebam, ki so se odlično izkazale v sedanjih vojski s posebno vnetim in požrtvovalnim delom na civilnem polju in ki so tako zaslužile odlikovanje. Vojni križ se podeli v 4. razredih, diploma se ne izstavi.

+ **Častno meščanstvo Dunaja je podelil dunajski občinski svet s 109. proti 18. glasovom grofu Bienert-Schmerling.**

+ **Iz Tržiča.** Občinski odbor trški je v svoji seji 28. t. m. soglasno imenoval za častnega občana blag. g. Franc Schitnika, c. kr. okrajnega glavarja v Kranju, za zasluge, ki si jih je stekel zlasti za aprovizacijo trga.

+ **Velikonočna skupina razglednic** »Vojska v slikah« je pravkar izšla. Razglednice so lične in vsega priporočila vredne. Naj bi ne bilo slovenske trgovine, kjer se ne bi razpečavale te v današnjem času pomembne razglednice. Naročila sprejema uprava »Ilustriranega Glasnika« v Ljubljani.

Habsburški spomenik na Lovčenu. V avstrijskem društvu inženjerjev in arhitektov se je staval predlog, naj društvo na Lovčenu zgradi habsburški spomenik po zgledu niederwaldskega na Nemškem. Zgradba naj se izvede v gotičnem slogu in bi mogla služiti tudi kot brezična brzojavna postaja in drugo znanstvene svrhe. Društvo je sklenilo, da se bo po vojni podrobneje pečalo s to mislijo.

— **Novi poveljnik hrvatske domobranske divizije.** Za poveljnika 42. hrvatske domobranske divizije je imenovan podmaršal Luka Snjarić.

— **Umrli je v Zagrebu časnikar Herman T a u k**, slovaški žid, star 65 let.

— **Draginjske doklade duhovščini.** Kakor smo že javili, dobi duhovščina, kjer je potrebna, draginjske doklade. Vlada je v to svrhu odredila 3 milijone kron.

Zenske in spomladansko delo na štajerskem. Ukazni list štajerskega namestništva pravi, da se spozna vedno bolj pomanjkanje kmečkih delavcev, na drugi strani pa se večja delomrznost med ženskim prebivalstvom. Žetvenim komisarjem je naročeno, naj kar največ ženskih pritegnejo k delu na polu. Proti ženam, ki bi se ustavljale, naj se takoj napravi kazenska ovadba. Zlasti naj se pazi na tiste žene, ki imajo podporo in zato nečesto delati. Pač pa naj se pove, da žena, ki gre na dnino, ne izgubi podpore. Večkrat se je pri delomrznih ženskah opazilo pijančevanje. Takim groze stroge kazni.

— **Umrli je v Novem mestu bivši posestnik in gostilničar Ivan J a k s e.**

Ljubljanske novice.

Ij Častniški križec Franc Josipovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca v priznanje izvršnega in požrtvovalnega službovanja pred sovražnikom je dobil višji štabni zdravnik 1. razreda dr. Edmund Geduldiger, garnizijski šef zdravnik v Ljubljani.

Ij Pozor! Stranke, ki so po ministrski naredbi obvezane naznaniti vreče, se opozarjajo, da tozadevne tiskovine še niso gotove. Opozorile se bodo pa takoj, ko se to zgodi, to pa seveda še pravočasno!

Ij Poizvedovalne pole o stanju brezposelnosti v Ljubljani s podatki za mesec marec je zanesljivo vpslali do dne 3. apr. t. l. mestnemu magistratu (mestna posredovalnica za delo in stanovanja). Obrati, kateri nimajo poizvedovalnih pol, jih dobe brezplačno pri mestnem magistratu. Oni obrati, kateri bi pravočasno ne vpslali poizvedovalnih pol, se opozarjajo na kazenske posledice.

Ij Nesreča v tovarni. V kartonažni tovarni pri Bonaču se je poškodovala 22 let stara Marija Plankar iz Cegnarjeve ulice. Ko je hitela za delom, da si kaj več prisluži, jo je zgrabil stroj za izdelovanje pokrovov, pri katerem je bila zaposlena, za sredinec na desni roki ter ji ga zmečkal.

Primorske novice.

Pastirski list goriškega knez nadškofa. Knez nadškof goriški je izdal v Zatičini, kjer se sedaj nahaja, za goriško nadškofijo in beguncem krasen, položaju primeren pastirski list, v katerem obravnava težke dneve, ki so zadeli goriško knez nadškofijo in prestolico Gorico samo. Bog daj, da bi prišli kmalu zopet oni solnčni dnevi, ko bi se prevzvišeni pastir zopet mogel vrniti v Gorico.

Smrtna kosa. Umrli je v Poreču ondotni načelnik vojaške cenzure vojaški višji komisar Alojzij Kragl. — Umrli je v Gradcu predsednik mornariške oblasti v Trstu Natalis pl. E b n e r.

Zaplenjena knjiga. Okr. sodišče v Rovinju je zaplenilo knjigo »La nuova Germania« (Nova Nemčija).

Bela žena med slovenskimi begunci. Iz Rabensteina-Steinklamma nam pišejo: 23. marca smo položili k večnemu počitku Franciško Medvešek, sooprogo cerkvenika na Travniku v Gorici in obenem tudi njenega 5letnega sinka Josipa. Pokojnica je bila vzorna žena in prava krščanska mati svojim otrokom. Svetila ji večna luč in lahka ji zemlja v Rabensteinu-Steinklamma!

Na italijanskem bojišču je padel Dalmatinec poročnik Vladimir Marković. Našli so na bojišču Markovića mrtvega poleg trupla italijanskega majorja.

Rumunija.

Rumunija premika četa.

Pariz, 27. marca. »Petit Parisien« poroča iz Soluna: Popolnoma zanesljive vesti iz Constanze poročajo, da je Rumunija svoj 5. armadni zbor poslala na mejo Dobrudže.

Rumunski ministrski svet.

Budimpešta, 27. marca. »Az Est« poroča iz Bukarešta: V petek se je v kraljevi palači vršil ministrski svet. Bratianu je poročal o zunanjem položaju, finančni minister Costinescu je predložil proračun, trgovinski minister Radovici pa zakonske načrte za zmanjšanje draginje. Kralj je izrazil upanje, da se bo s strogo uporabo zakonov dalo odpraviti zlorabo pri ceni živil in industrijskih izdelkov.

Predsednik rumunske zbornice odstopil.

Bukarešt, 28. marca. Odstopil je predsednik rumunske zbornice Fereki-de. Obenem je izstopil iz liberalne stranke. Vzrok: nasprotje z vlado.

Peter Carp o ruski »pomoči«.

Bukarešt, 28. marca. »Moldova« piše: »Ruskoe Slowo« obljublja Rumuniji rusko pomoč, kakor hitro bi jo napadli Nemčija in Avstrija. Pa niti Nemčija niti Avstrija nista nikoli mislili napasti Rumunijo in tega tudi ne bosta storili. Če bi bila Rusija svojčas zmagovala, bi bila gotovo napadla Rumunijo. Dokaz za to: Ko je Rusija stala v Karpatih in je verjela na svojo zmago, je v Besarabiji zbirala čete in od Rumunije zahtevala, da za nekatere dele Sedmograške zamenja južno Moldavo z mestom Galacem. Rusija bi te kraje gotovo vzela s silo, če bi jih ni ne dali zlepa. Kar se pa tiče pomoči, ki jo ponuja »Ruskoe Slowo«, jo Rusija zaenkrat sploh ne more nuditi in jo bo mogoče že jutri sama potrebovala.

Jonescu in Filipescu.

Bukarešt, 28. marca. »Eclair des Balcan« v uvodniku Jonescuja dolži izdajstva, ker je proti »Petit Parisien« izjavil, da ima Rumunija streliva samo za tri mesece. Jonescu je sedaj izdal tajnosti deželne brambe in vendar je zahteval vojno, čeprav je vedel, da Rumunija ni pripravljena.

Filipescu je včeraj prišel s svojega ruskega potovanja v Dorohoj. Do rumunske meje so ga spremljali častniki ruskega generalnega štaba. Danes odpotuje v Bukarešt, kjer ga politični krogi z interesom pričakujejo.

Rumunsko-bolgarski prevozni dogovor.

Budimpešta, 28. marca. »Az Est« javlja iz Bukarešta: Oficijozni sofijski »Echo de Bulgarie« razglasa, da je rumunski poslanik Derussi z bolgarskim železniškim ministrom in upravo sklenil popoln dogovor v medsebojnem prevozu blaga. Obe državi bosta prevoz kar največ mogoče olajševali.

Japonska in Angleška.

New York, 26. marca. (Kor. ur.) Wolf-fov dopisnik brzojavlja brez žice: Načelnik japonskega tiskovnega urada za vzhod in zahod dr. Syena je v razgovoru o vesteh, da Japonska na Kitajskem zahteva prosto roko, sicer da bo sklenila zvezo z Nemčijo, rekel tole: Če bo Angleška proti Japonski mlačna, se zna zgoditi, da se Japonska komu drugemu vrže v naročje. Pove le svoje osebno mnenje, če reče, da občuduje zmožnost in velika dela nemške znanosti. Japonska dejansko stoji na strani Angleške in je bila vedno zvesta angleško-japonski zvezi. Nadalje je izvajal, kako japonski kritiki to zvezo smatrajo za težko breme Japonski, dočim na drugi strani angleške odredbe niso zagotovile japonske paroplovbe.

Nove zimske vojske se več ne pričakuje.

Budimpešta. Sotrudnik »Az Est« je obiskal pariško zbornico. Govoril je tudi z ministr. preds. Briandom, ki je izjavil, da je položaj pri Verdunu zadovoljiv. Italijanski poslanci in visoki častniki so izjavili, da ne pričakujejo nove vojske pozimi. Ko je vprašal, če mislijo Francozi še vedno na osvojitve Alzacije in Lorene, so večinoma majali z rameni, mesto da bi odgovarjali. Poseben mir ni mogoč, izključeno pa ni, da se sklenu kmalu skupen mir. Tudi med vodilnimi Parižani so ljudje, ki tako sodijo, med njimi tudi finančni minister Ribot.

Vesti iz Beograda.

Beograd, 25. marca. Pred nekaj dnevi je prišlo v Beograd okoli 2000 beguncev iz raznih krajev Srbije, kateri so bežali tja do Črnogore. Ti begunci izgledajo strašno slabo; lačni, brez

obleke, zanemarjeni in zapuščeni. Med njimi je tudi večje število inteligentnih ljudi kakor policijski uradniki, profesorji, učitelji, duhovniki, trgovci, obrtniki, kakor tudi ekonomski iz vseh krajev Srbije. Med temi je tudi nekoliko uglednih oseb kakor Mile Radojković, trgovec iz Čuprije, dolgoletni poslanec, M. Rajić, inšpektor notranjega ministrstva in Ljuba Rajić, član mestne beograjske uprave. Nadalje so se vrnili: Joca Stanković, bivši minister javnih del, Spasoje Radojičić, državni svetnik in vseučilišni profesor, Najdan Jovanović, kasačijski sodnik in Mihajlo Gorgjević, profesor, poslanec in prvak liberalne stranke. — V Beogradu je otvorjeno sedaj že tretje kopaljšče. — Ekspozitura »Ogrske komercialne banke« v Beogradu se je preselila v poslopje prejšnje Narodne banke.

C. kr. razredna loterija. Glavno žrebanje V. razredne loterije je v 5. razredu in se prične 10. aprila ter traja do 8. maja t. l. Srečke za to žrebanje se dobijo pred žrebanjem in tudi med žrebanjem po sledečih cenah: $\frac{1}{4}$ K 200.—, $\frac{1}{2}$ K 100.—, $\frac{1}{4}$ K 50.—, $\frac{1}{8}$ K 25.— pri Poslovnici c. kr. razredne loterije Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Celju, Celovcu, Trstu in Splitu.

Izvrstno ustno vodo, ki zabranja zobohob in odstranja slab duh ust, da Fellerjev dobro dišeči fluid iz rastlinskih esence z znamko »Eliza-fluid«. 12 steklenic pošlje poštino prosto lekarnar E. V. Feller, Stubica, Eisatrg št. 285 (Hrvatska). — Dobro so tudi Fellerjeve odvajajoče rabarbara-kroglice z znamko »Eliza-kroglice«. (—vv—)

Kino Central

v deželnem gledališču.

„Kaj mi je dala divjina in kaj sem ji iztrgal“
Filmski dnevnik afriškega raziskovalca
† Roberta Schuhmanna.

Predstave v Kino Central, ljubljansko deželno gledališče,
v sredo 29. marca, četrtek 30. marca
in petek 31. marca ob 4. uri popoldne
in ob pol 6. uri zvečer,

Najzanimivejše, najnovjše te vrste, največja napetost. — Predstava povsodi dosegla največji uspeh.

Trije deli.

Primerno tudi za mladino.

Več čevljarških pomočnikov

in prirezovalcev se proti dobrem plačilu spre.me. Pismene ponudbe naj se pošljejo na Upravništvo »Slovenca« pod šifro 54/801.

Trgovski vajenec

sin poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejmo v pouk pod ugodnimi pogoji pri tvrdi Mihael OMAHEN mlajši, Višnjagora. 798

Vratar-hišnik

vojaštva prost, oženjen, 26 let star, z enim 7 mesečnim otrokom, vešč vrtnarstva, govori, slovensko, hrvatsko in nemško, želi z 20. aprilom premeniti službo, najraje kam v Primorje. Naslov pove uprava lista pod št. 768.

Kino Central

v deželnem gledališču.

Danes ob pol 6, 7. in pol 9. uri zvečer
tretji film Erne Morene
URA POUVAČILA.

Drama. V glavni vlogi ERNA MORENA.

Izvrstna veseloigra
ROBERT KOT LOKENGRIN.

Ta predstava se ponovi jutri v sredo in v četrtek ob 7. in pol 9. uri zvečer.

Vino

naravno ima naprodaj v večji množini
„Goriško vinarsko društvo“
sedaj v Prvačini,
po zmerno nizkih cenah.

Revizija žrebanj

pod jamstvom za vse srečke od njih početka kakor tudi za poznejšo zasnabo. Pristojbina K 1.— pri banki S FISCHER, Dunaj, IX. 286 Währingerstr. 41.

Za dve osebi brez otrok se išče v Ljubljani ali najbližji okolici

stanovanje

z dvema ali tudi eno sobo in kuhinjo za majev termin ali za 1. junij. Ponudbe na upr. tega lista pod št. 793.

Prodaj

vilo

v nekem trgu na Štajerskem, blizu kolodvora. Nova, moderna stavba. 4 sobe, (parket) kuhinja, kopalnica, lepe kleti, elektr. luč, vodovod. Zraven je vrt. Le resni reflektant naj se obrne pod »Dom 1916.651« na upr. tega lista.

Iščeta se

dva žagarja

za žago na vodo v bližini Sarajeva. Ponudbe na: Andrej Janež, Sarajevo, Bolniška ul. 1.

Slamniki

dame in deklice

se dobe po znano nizkih cenah samo pri

Juliji Polanško

Elizabetna cesta 5.

Priporoča se tudi velika izbira raznovrstn. nakita.

Posravnica točno.

PESNO SEME

pravo severonemško najboljšo, elitno, presejano priporočam trgovina s semeni na debelo in drobno

Sever & Urbanič

Ljubljana Wolfova ulica 12.

754

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je poklical Vsemogočni k Sebi v boljše življenje našo iskreno ljubljano hčerko ozir. sestrico

Pepco Lampret

ki je v ponedeljek dne 27. marca po kratki in mučni boleznii v najlepši dobi svojih let mirno v Gospodu zaspala. Trupce nepozabne se prepelje iz dež. bolnice v Ljubljani v Zatičino. Pogreb se vrši v četrtek 30. marca ob 1/2 10. uri dopoldne s kolodvora v cerkev in nato na pokopališče. Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Zatičini. Nepozabno rajniko priporočamo vsem v blag spomin.

Ljubljana - Zatičina, 28. marca 1916.

Ignac in Terezija Lampret starši. Ignac Lampret Dr. Anton Lampret brata. Marija Nosan sestra.

Rabim

deklico

iz dobre hlše 16 let staro, ki je dovršila 6 razredov, ter je zmožna v računstvu, kot učenka v trgovino z mešanim blagom.

Ivan Žargl, trgovec v Kamniku.

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila: surovi sladkor v vrečah po 100 kg a K 48.—.

Orehove tropine (cele) v ploščah po K 84.— in zmleta a K 87.— za 100 kg brez vreč.

Sezamove tropine po K 84.— brez vreč.

Olupke sladkorne pese v balah in vrečah po 50 kg a K 53.— za 100 kg brez vreč.

Krvno kija, drobno in debeloznato v vrečah po 50 kg po 48.— za 100 kg, (vreča vsteta).

Tudi konopljene in rapsve tropine dobi v kratkem!

Poljedelci! Naročajte pri Gospodarski zvezi semen za jaro pšenico, ječmen, rž, oves, ajdo, fižol, semenski krompir, domačo in nemško deteljo, graščico in druga travna semena.

Modro galico G. Z. bo radi enotnosti v porazdeljevanju na vinogradnike in smislu medsebojnega tozadavnega dogovora oddajala Kmetijska družba.

Kmetovalci! Preskrbite si od Gospodarske zveze kajrita, kalijevo sol, 8% kalijev, 18—20% mineralni in kostal superfosfat, mešana gnojila, zlasti 14% žlindro, ki se dobi v papirnatih vrečah po 50 kg za K 10.— a 100 kg z vrečo vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče franco naš naslov, sicer se naročila ne bodo mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih vrečah po 13/20 K a 100 kg z vrečo vred.

Gospodarska zveza pa nakupuje tudi po najugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene in druge pleva.

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

2371 Velika izbir površnih jopic za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Skofijo št. 3, Lingarjeva in Medarska ulica.

Podružnica tvrčke R. MIKLAUC.

Šartljeva moka

brez vsakih kart!

Samo pri meni se dobi fina šartljeva moka, znamka

HASIN

Samo en zavitek rabite za en šartelj, brez da bi potrebovali kaj sladkorja, kvasa ali drugih reči. — En zavitek stane samo

K 1.30.

Po pošti se pošilja samo po povzetju in najmanj 3 zavitke.

Ce se pošlje denar naprej, se ovoj ne zaračuna. Pojasnila o uporabi se prilože. — Naročite obratno pri razpošiljalnici šartljeve moka znamka „HASIN“

Ivan Urek, Ljubljana

691 Mestni trg 13, Pod Traučo, (prej v Borovljah na Koroškem).

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

Okrog 100.000 lepih,
3- do 4- letnih 778

smrekovih sadik

1000 po 5 K — ima na prodaj
Krajni šolski svet v Postojni.

744 (12)

Modni salon

Rozi Fabčič

Rimska cesta 6

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo veliko izbero **slamnikov, modelov** in raznega **nakita**. Postrežba točna, solidna.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice
sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.
Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju **že po prvem letu**: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173,490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48,732.022:76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička K 432.232:66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojna zavarovanja**, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosio. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

Marija Tičar
Ljubljana
Sv. Petra cesta 26
Selenburgova ulica 1
nasproti kazine

Prva specijalna trgovina
umetniških, vojnih
pokrajinskih in drugih
razglednic.
Priznana največja izbira na
drobno in debelo.

Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

Modni salon

ANGELA PEKOLJ

naznanja velecenjenim damam, da se je priselila

Stritarjeva ulica 1 v Ljubljano Stritarjeva ulica 1

ter se za obila naročila vljudno priporoča.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

**Specijalna trgovina
pletenin, trikotaž in perila.**

Priporoča svojo zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrejce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanel.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

Razpis.

Pri mestnem magistratu kot odgonski postaji v Ljubljani je spolniti službo odgonskega sprevodnika. Ta služba je provizorna. Plača znaša letno 1250 kron. Za vsako spremljanje gnancev se plačajo še posebne pristojbine.

Z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in o fizični sposobnosti opremljene prošnje je do 15. aprila t. l. vložiti pri mestnem magistratu v Ljubljani.

Deželni odbor Kranjski
v Ljubljani, dne 22. marca 1916.

Ivan Gričar

Šelenburgova ulica 3

Zaloga

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke.

Specialni oddelek platna
v trgovini

A. Šarc lastnica Jadviga Šarc
Ljubljana
Selenburgova ulica 5

nudi se priloznost k dobremu in cenemu nakupu

rjuh	srajce	odejnih rjuh
brisalk	hlače	blazin
brisač	spalne srajce	pernatih blazin
prtov	spalne jopice	pernic
prtičev	spodnja krila	žepnih rut
šifon	nogavice	platna

Svicarska vezenina. Perilo za gospode se izdeluje po meri.

Tovarna Čevljev Tržič, Gorenjsko
PETER KOZINA & CO
Breg. LJUBLJANA nasproti Sv. Jakoba Mostu.

PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO

ZAHTEVAJTE CENIKE!

Prekupcem priporoča se izbira in nakup na zalogi

Peto

Moderne oblike!
Solidni izdelki!

